

[Finansministeren.]

Der er således, i hvert fald til at begynde med — man ved jo ikke, hvad en sådan lovgivning, hvis den føres ud i livet, kan føre til — tale om en ordning af forholdsvis beskeden rækkevidde. Alderdomssparingen omfatter løbende indbetalinger og udbetalinger, medens den foreslåede ordning hovedsagelig bygger på ind- og udbetaling af kapitalbeløb. Det er straks noget betænkeligt, idet der i højere grad kan blive tale om en omflytning af kapital i stedet for almindelig opsparing. Ved spareobligationsordningen er det kun kapitalen, der værdisikres, medens rentetilskrivningerne foretages efter pålydende værdi.

Jeg vil nu gennemgå lovforslaget og fremdrage en række tekniske mangler. Når jeg gør det, er det ikke, fordi jeg ikke går ud fra, at vi skal diskutere forslaget i et udvalg — det tilkommer jo ikke mig at foreslå det — men for at vise, at hvis man skal ind i en sådan lovgivning, så er der en mere enkel fremgangsmåde end den, der her er foreslået.

Selv om den effektive rente nok kan siges at være lav i sammenligning med markedsrenten af anbringelser på 25 år, som der er tale om i lovforslaget, er renten af spareobligationerne for høj — de 4,1 pct. — når man tager hensyn til, at de kan kræves indløst på anfordring. Jeg tror ikke, det har været forslagsstillernes mening, men det kan de. Det må nemlig ifølge lovforslagets § 3, stk. 3, antages, at indløsning før forfaldstidspunktet sker med tilskrivning af 4½ pct. p. a. i simpel rente. Da bank- og sparekasserente af midler, der kan hævnes på anfordring, er væsentlig lavere end 4½ pct. p. a., vil de foreslåede spareobligationer opnå en konkurrencemæssig stærk stilling i forhold til indskud i pengeinstitutter.

Rentetilskrivningen har man villet prøve på at gøre enkel ved inden for hver 5 års periode kun at udbetale hvert femte år. Det medfører, at det bliver begyndende med 4½ pct. og sluttende med 3,7 pct. p. a.,

idet rentetilskrivningen i den sidste del af 5 års perioden skal måles ikke alene i forhold til hovedstolen, men også til den i den mellemliggende tid tilskrevne rente. Rente procentens aftagen med tiden træder tydeligere frem, når man tager i betragtning, at der ikke ydes rente af pristolstillæg til kapitalen. Ved den tidligere spareobligationsordning — vi har jo haft spareobligationer — var renteprocenten kraftigt voksende med anbringelsestidens længde, hvilket var et incitament til at lade pengene blive stående indtil det fastsatte forfaldstidspunkt.

Ordningen vil formentlig virke meget uhensigtsmæssigt i perioder med faldende pristol. Det kan godt være, at de ærede forslagsstillere, da de udformede lovforslaget, har tænkt på stigende priser, men vi kan jo få faldende priser, i hvert fald i visse perioder. I sådanne perioder vil det kunne betale sig for obligationskøbere med korte mellemrum at indløse deres obligationer og foretage nytægning dels med det formål at opnå rentes rente af de anbragte penge, dels med det formål at forbedre udgangsstillingen ved at indtræde i ordningen under et lavere pristol.

Er pristallet 10 år efter tegningen lavere end på tegningstidspunktet, kommer en obligationsejer i den ejendommelige stilling, at han ved at hæve, umiddelbart før de 10 år er gået, får udbetalt obligationernes pålydende, medens han ved at vente til efter 10 års dagen må nøjes med et mindre beløb svarende til faldet i detailpristallet.

Forudsætter vi omvendt, at pristallet er stadig stigende, og gøres ordningen permanent, hvad der vel er tanken, vil næppe nogen obligationsejer være interesseret i at afvente det endelige forfaldstidspunkt. Det vil nemlig kunne betale sig efter 10 års forløb at kræve obligationerne indløst med prisstigningstillæg og derefter genanbringe det frigjorte beløb i nye obligationer for derigennem at opnå forrentning af hele indløsningsværdien i stedet for kun af den oprindelige hovedstol.